

SLOVO REDAKTORA WEBU ÚVODEM

Dne 22. 10. 2024 jsem na web zavěsil příspěvek č. 4310 pod názvem "Zaniklé a zapomenuté (221) - Rafinérie minerálních olejů n. p. Praha". V textu jsem položil několik dotazů, na které promptně odpověděl sběratel výplatních otisků Pavel Koťátko. Zároveň poskytl pohled na časovou řadu předchůdců a následovníků tohoto uživatele výplatních strojů provozovaných u subjektů navázaných na Rafinérii minerálních olejů.

Koťátkův příspěvek rád zveřejňuji, neboť obsahem i úpravou je vzorem pro sběratelství výplatních otisků. Obsahuje nejen ilustrace, ale i řadu důležitých informací včetně dat. Navíc dle mého názoru je vrcholem sběratelství výplatních otisků. Vytváří časovou řadu a sleduje cestu výplatních strojů pod zorným úhlem doby, která byla plná změn. Měnily se poštovní předpisy, měnily se společenské poměry, docházelo k celé řadě přejmenování subjektů, do vzhledu otisků promluvily i další faktory jako je fyzické či morální zastarání strojů. Sbírka je uceleným pohledem na výplatní stroje a jejich otisky.

Tato sbírka nesleduje jen jedno období, ale všechna období navázaná na sebe, brzo již za stoleté působení strojů na našem území. V tom je velmi cenná. K tomuto stavu sběratelství by se mělo směřovat a nesoustřeďovat se jen na určité časové úseky v historii čs. výplatního otisku. Logicky nelze však k tomuto stavu dospět okamžitě. Cesta přes jednotlivá období (1. a 2. republika, Protektorát ČM, Slovensko, zabraná území 3. republika, 4. republika. Česká republika, Slovensko) byla logicky nutná. Na ní navazuje další level sběratelství - celkový pohled na vývoj otisků u jednotlivých uživatelů. Zároveň nemohu nesouhlasit jen se sběratelstvím určitých období, i to je sběratelství, nutné a prospěšné, velmi specializované.

Ukázky ze sbírky Pavla Koťátka jsou i návodem pro začínající sběratele, jakou cestou se ubírat. Vřele doporučuji. Pavlu Koťátkovi děkuji za poskytnutí ukázek z jeho sbírky výplatních otisků k danému tématu.

Úvod zakončuji dvěma listy, kde čtenář najde několik celistvostí Závodů Fantových s výplatními otisky z prvního období 1. a 2. republiky (založených bratry Davidem a Bedřichem Fanto (vými) v roce 1889 na výrobu petroleje značky Bílá růže a tří mazacích olejů Fanto).

I. L.

Celistvosti ze začátků předchůdce - uživatele Závodů Fantových, akciová společnost, Praha - Smíchov

Schválení MPT: Věstník č. 10. 83. 1929

Výplatní stroj Francotyp, Anker, model A3 s horním číslem počítadla

Otisk 1. dne 18. 2. 1929 (na prvním listě níže)

Označení obsahuje propagaci výrobků Závodů Fantových - výrobky benzin FANTO a motorový olej FANTOLIN. Označení bylo konzistentní v průběhu doby.

Další ukázky - poštou prošelé cleistvosti s pnátisky názvu firem uživatele.

Pavel Koťátko, Ukázky ze sbírky k tématu "Refinérie minerálních olejů"

Československo - I 15.9.1926 – 15.3.1939

Firma: **Fantovy závody**
 Akciová společnost
 Dvořákova 17
 Adresa: **Praha 55**
 Obor činnosti: rafinerie a velkoobchod benzinem a oleji

Praha 55/1

FR 6 h - 4 m
 18.2.29 - 3/1939

Protektorát Čechy a Morava	Praha 55/1, Praha 55/1a, Praha 55/1b	-4/39-7/39-, 9/39-10/39, 8.11.39 -9/42-
Československo II motýlek	Praha 55/1a II, Praha 55/1bII	5/45-22.9.46, 23.9.46 -1/48-
Československo III ležatá zn.	Praha 55/7aIII, Praha 55/7b III P 79aII, P 79bIII	-5/48-, 17.9.48- -8/66-, -6/71-
Československo IV postalia	P 5aIV, P 5bIV	-5/75-, -7/81 -

Protektorát Čechy a Morava 15.3.1939 – 8.5.1945

Firma: **Fantovy závody**
 Akciová společnost
 Dvořákova 17
 Adresa: Praha 55
 Obor činnosti: rafinerie a velkoobchod benzinem a oleji

Praha 55/1 FR 6 h - 4 m (ČSP)
 -4/1939 - 7/1939 -

Praha 55/1a FR 6 h - 4 m
 9/1939 - 7.11.39

Praha 55/1b FR 6 h - 4 m
 8.11.39 - 11/1944-

Československo I	Praha 55/1	18.2.29 - 3/39
Československo II motýlek	Praha 55/1a II, Praha 55/1bII	5/45-22.9.46, 23.9.46 - 1/48-
Československo III ležatá zn.	Praha 55/7aIII, Praha 55/7b III P 79aIII, P 79bIII	-5/48-, 17.9.48- -8/66-, -6/71-
Československo IV Postalía	P 5aIV, P 5bIV	-5/75-, -7/81 -

Sudety 1.10.1938 – 8.5.1945

Firma: **Fantovy závody – zastoupení pro Sudety**
Akciová společnost

Adresa: *Schreckenstein(Kr.Aussig)2*

Střekov 2

Obor činnosti: Obchod pohonnými hmotami

S 7a FR 8 -o - 3mg2km
-12/1939-

S 7b FR 8 -o - 3mg2km
-12/1941-
(změna názvu pošty na 1)

Československo III – lež.známka **P 19 III** 3.2.47 -4/47 -

Československo II motýlek 8.5.1945 – 1.1.1950

Firma: **Fantovy závody(1929)**
 Akciová společnost
Rafinerie minerálních olejů(1946)
 národní podnik
 Dvořákova 17
 Adresa: Praha 55
 Obor činnosti: rafinerie a velkoobchod benzinem a oleji

Praha 55/1a II FR 6 h - 4m
 17.5.45 -22.9.46

Praha 55/1b II FR 6 h - 4m
 23.9.46 -1/1948 -

Československo I	Praha 55/1	18.2.29 - 3/39
Protektorát Čechy a Morava	Praha 55/1,Praha 55/1a,Praha 55/1b	-4/39-7/39-,9/39-10/39,8.11.39 -9/42-
Československo III ležatá zn.	Praha 55/7aIII,Praha 55/7b III P 79aIII,P 79bIII	-5/48-,17.9.48- -8/66-,6/71-
Československo IV postalia	P 5aIV,P 5bIV	-5/75-,7/81 -

Československo III – ležatá známka 1.1.1947 – 31.12.1992

Firma: **Fantovy závody(1929)**
 Akciová společnost
Ražinerie minerálních olejů(1946)
 národní podnik
 Dvořákova 17, Pecháčekova 17
 Adresa: Praha 55

Praha 55/7a III FR 6 h - 4 m
 -5/1948 -16.9.48

Praha 55/7b III FR 6 h - 4 m
 17.9.48 -

Československo I	Praha 55/1	18.2.29 - 3/39
Protektorát Čechy a Morava	Praha 55/1, Praha 55/1a, Praha 55/1b	-4/39-7/39-, 9/39-10/39, 8.11.39 -9/42-
Československo II motýlek	Praha 55/1a II, Praha 55/1bII	5/45-22.9.46, 23.9.46 -1/48-

Výplatní stroj ukončil činnost v Československu III
 Přeneseno na P 79a – b III

Československo III – ležatá známka 1.1.1947 – 31.12.1992

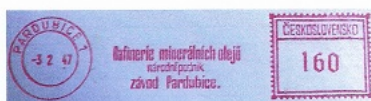
Firma: **Fantovy závody – zastoupení pro Sudety**
Akciová společnost
Rafinerie minerálních olejů – závod Pardubice
Národní podnik

Adresa: *Střekov 2,1 Pardubice 1*

Obor činnosti: rafinerie a velkoobchod benzinem a oleji

P 19 III

FR 8 -o - 3 mg2k
3.2.47 -4/1947 -

Sudety	S 7a, S 7b	-12/39-,-12/41-
Československo IV Postalia		

Československo IV - Postalia

Firma: **Fantovy závody(1929)**
 Akciová společnost
Rafinerie minerálních olejů(1946)
 národní podnik
Synthesia(1966)
 národní podnik
 Dvořákova 17
 Adresa: Praha 55 Pardubice 2
 Obor činnosti: rafinerie a velkoobchod benzinem a oleji

P 5a -IV

Po - 4 m2km
 -5/1975 -

P 5b -IV

Po - 4 m2km
 -5/1978 -7/1981 -

Československo I	Praha 55/1	18.2.29 - 3/39
Protektorát Čechy a Morava	Praha 55/1, Praha 55/1a, Praha 55/1b	-4/39-7/39-, 9/39-10/39, 8.11.39 -9/42-
Československo II motýlek	Praha 55/1a II, Praha 55/1bII	5/45-22.9.46, 23.9.46 -1/48-
Československo III ležatá zn.	Praha 55/7aIII, Praha 55/7b III P 79aIII, P 79bIII	-5/48-, 17.9.48- -8/66-, -6/71-

Československo III – ležatá známka 1.1.1947 – 31.12.1992

Firma: **Fantovy závody(1929)**
 Akciová společnost
Rafinerie minerálních olejů(1946)
 národní podnik
Synthesia(1966)
 národní podnik
 Dvořákova 17
 Adresa: Praha 55 Pardubice 2
 Obor činnosti: rafinerie a velkoobchod benzinem a oleji

P 79a III FR 6 h - 4 m2km
 -8/1966 -4/1969 -

P 79b III FR 6 h - 4 m2km
 -6/1971 -

Československo I	Praha 55/1	18.2.29 - 3/39
Protektorát Čechy a Morava	Praha 55/1, Praha 55/1a, Praha 55/1b	-4/39-7/39-, 9/39-10/39, 8.11.39 -9/42-
Československo II motýlek	Praha 55/1a II, Praha 55/1bII	5/45-22.9.46, 23.9.46 -1/48-
Československo IV Postalía	P 5aIV, P 5bIV	-5/75-, -7/81 -